

شورای عالی حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران
حوزه علمیه فاطمیه (سلام الله علیها) شهرستان زابل
تحقیق پایانی سطح (۲) کارشناسی

نقش امام رضا (علیه السلام) در حفظ و صیانت از فرهنگ اسلامی

استاد داور:

حجه الاسلام و المسلمین شهرکی فلاح

استاد راهنما:

آقای برات حمیدیان

پژوهشگر:

فاطمه کمالی مقدم

شهریور ماه ۱۳۹۲

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تحمیدیه

پاس خدایی را که راه هدایت را به آفریده هایش، نمونه کشت و بر راه نمایان برگزیده اش به ویژه خاتم

پیامبران حضرت محمد بن عبدالله و خاندان و الاتبارش درو و بیکران باد.

تقدیم؛

به ثامن الحجج، امام رؤف و مهربان، امام رضا علیه السلام، خورشید درخشان ایران.

و تقدیم؛

به پیشگاه مقدس قطب عالم امکان، منتقم آل محمد، عصاره عالم هستی، یوسف دوران امید زهرا، بقیة

الله الاعظم حجة بن الحسن العسكري.

تقدیر و تشکر:

باسپاس و تشکر از استاد کرامی، جناب آقای حمیدیان که در فراهم کردن این اثر کمک فراوانی به بنده
نموده اند و همچنین جادار و از خانواده‌ی خود و همه‌ی دوستان عزیز که در جمع آوری این تحقیق کمک فراوان
کرده اند صمیمانه تقدیر شود. باشد که گام کوچکی، در میدان جهاد فرهنگی مورد رضای صاحب ولایت قرار
گیرد.

نتیجه گیری

امام رضا (علیه السلام) هشتمین اختر تابناک آسمان ولایت و امامت، امامی وارسته از سلاله ی پاک نبوی است که در شناسایی مکتب تشیع نقش گسترده و فعالی داشته است و با اخلاق و رفتار خویش دریچه ای به سوی معنویت برای پیروان خود گشود.

امامت امام رضا (علیه السلام) در آغاز با انکار امامت آن حضرت توسط فرقه واقفیه مواجه شد. اما امام رضا (علیه السلام) با درایت و ابتکار این فتنه را بر طرف ساخت و در مناظرات خویش با این فرقه، حقایق مختلفی را از امامت برای آنان آشکار کرد.

امام رضا با پذیرش ولایت عهدی فرصتی عظیم برای نشر و توسعه فرهنگ اسلام و عقاید تشیع در ایران پدید آورد و باعث شد اسلام دین برتر معرفی شود.

امام رضا حادثی که از پیغمبر و سایر ائمه به وی رسیده بود سامان داد و از انواع تحریفات لفظی و معنوی پیراست و با تصحیح و تکذیب مرویات ائمه قبل، نقش فعالی در فرهنگ اسلام داشت و باعث شد مرویات صادقین (علیه السلام) از مجهولات غلات پیراسته شود.

پیشنهاد

پیشنهاد می شود برای آشنایی بیشتر مسلمانان از منش و سیره ی رضوی به فعالیت های فرهنگی از قبیل نشریه، مقاله، فیلم، همایش ها و جشنواره های رضوی بیشتر بها داده شود و تبلیغات گسترده ای در این زمینه از طریق رسانه های جمعی و صدا و سیما صورت پذیرد تا الگو پذیری از این شخصیت عظیم و وارسته به صورت مؤثرتری انجام پذیرد و شناخت بیشتری نسبت به آن امام همام حاصل آید.

منابع

* قرآن.

* نهج البلاغه.

۱. ادیب، عادل، زندگانی تحلیلی پیشوایان، اسد الله مبشری، ج اول، چاپ هفتم، تهران، فرهنگ اسلامی ۱۳۶۹.
۲. افضل الله، محمد جواد، تحلیلی از زندگانی امام رضا، محمد صادق عارف، ج اول، چاپ اول، مشهد، بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، ۱۳۶۶.
۳. انصاری، محمدرضا، گزارش لحظه به لحظه از سفر امام رضا به ایران، ج اول، چاپ اول، قم، بی جا، ۱۳۸۳.
۴. الاربلی، علی بن عیسی، کشف الغمه، علی بن حسین زوارنی، ج سوم، تهران، اسلامیه، بی تا.
۵. بابویه قمی، محمد بن حسین بن موسی، عیون اخبار الرضا، ج اول و دوم، شیراز، علمیه اسلامیه، بی تا.
۶. پیشوایی، مهدی، سیمای پیشوایان در آینه تاریخ، ج اول، چاپ اول، قم، دارالعلم، ۱۳۸۷.
۷. ترابی، احمد، معینی، محمد جواد، امام علی بن موسی الرضا، ج اول، چاپ دهم، مشهد، بنیاد پژوهشهای اسلامی، ۱۳۸۵.
۸. حکیم، منذر، شهاب الدین حسینی، پیشوایان هدایت ثامن الائمه، ج اول، چاپ اول، قم، مجمع جهانی اهل بیت، ۱۳۸۵.
۹. حر، حسین، امام رضا و ایران، ج اول، چاپ اول، قم، دفتر نشر معارف، ۱۳۸۹.
۱۰. حسینی، مرتضی، زندگی سیاسی هشتمین امام، ج اول، چاپ اول، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۵۹.

۱۱. حرانی، ابومحمد، تحف العقول، صادق حسن زاده، چاپ هشتم، ج اول، قم، آل علی، ۱۳۸۶.
۱۲. چنارانی، محمد علی، رفتارهای اخلاقی و اجتماعی امام رضا، ج اول، چاپ اول، مشهد، پگاهان، ۱۳۸۷.
۱۳. زارعی، سبزواری، سیره علمی و عملی امام رضا، ج اول، چاپ دوم، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۸۹.
۱۴. عسکری، مرتضی، نقش ائمه در احیای دین، ج دوم، چاپ سوم، تهران، مفید، ۱۳۸۶.
۱۵. قمی، عباس، منتهی الآمال، ج ۲-۱، چاپ اول، اصفهان، گویا، ۱۳۷۷.
۱۶. کمپانی، فضل الله، حضرت رضا، ج اول، چاپ اول، تهران، انتشارات مفید، ۱۳۸۶.
۱۷. مطهری، مرتضی، سیری در سیره ائمه اطهار، ج اول، چاپ اول، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۷۸.
۱۸. مجلسی، محمد باقر، بحارالانوار، زندگی حضرت علی بن موسی، موسی خسروی، ج اول، چاپ دوم، تهران، اسلامیه، ۱۳۷۷.
۱۹. مجلسی، محمد باقر، تاریخ چهارده معصوم، ج اول، چاپ هشتم، قم، سرور، ۱۳۸۰.
۲۰. محمد زاده، مرضیه، علی بن موسی الرضا، ج اول، چاپ اول، قم، دلیل ما، ۱۳۸۵.
۲۱. مدرسی، محمد تقی، زندگینامه چهارده معصوم، محمدصادق شریعت، ج اول، چاپ اول، تهران، محبان الحسین، ۱۳۸۰.
۲۲. محبی پور، صغری، نقش امام رضا در حدیث شیعه، ج اول، چاپ اول، تهران، بین الملل، ۱۳۸۸.
۲۳. ناجی، محمدرضا، امام رضا، ج اول، چاپ اول، تهران، دفتر پژوهشهای فرهنگی، ۱۳۸۷.

مقالات

- ۲۴- رجب‌لو، سونیا (تعامل امام با پیروان مذاهب اسلامی و سایر ادیان)، مجموعه مقالات چهارمین همایش ملی (علمی، پژوهشی فضایل رضوی)، چاپ اول، ۱۳۹۰.
- ۲۵- شیخوند، زهرا، (نقش امام رضا در وحدت اجتماعی و تقریب مذاهب اسلامی)، مجموعه مقالات برگزیده چهارمین همایش ملی علمی پژوهشی فضایل رضوی، ۱۳۹۰.
- ۲۶- غلامی، مهر نوش، (تعامل امام رضا با عالمان و اندیشمندان و چگونگی مناظره آن حضرت با آنان) مجموعه مقالات برگزیده چهارمین همایش ملی، علمی، پژوهشی فضایل رضوی، ۱۳۹۰.
- ۲۷- کتابی، مریم، (رابطه امام با اقشار مختلف) مجموعه مقالات برگزیده چهارمین همایش ملی، علمی پژوهشی فضایل رضوی، ۱۳۹۰.
- ۲۸- مومن کهخا، صدیقه (شرایط خاص اجتماعی- سیاسی دوران امام امام رضا و نقش ویژه آن حضرت پیشبرد اهداف دین) مجموعه مقالات برگزیده چهارمین همایش ملی، علمی پژوهشی فضایل رضوی، ۱۳۹۰.

اینترنت

- سایت www.hubiliah.com.
- سایت www.rasekhoon.com.